

कृषीसेवक पदाकरीता लेखी परीक्षा – 2012

कोल्हापूर

1. ग्रीन हाउसच्या आचादनासाठी वापरल्या जाणाऱ्या यु. क्षी. एस. फिल्मची जाडी किती असते.
- 1) 200 मायक्रॉन   2) 20 मायक्रॉन
3) 800 मायक्रॉन   4) 80 मायक्रॉन
2. चाकोरीबद्द व काटेकोरपणे आखलेल्या सृद्धानाला काय म्हणतात?
- 1) फॉर्मल गार्डन   2) इनफॉर्मल गार्डन
3) लॅण्डस्केप गार्डन   4) जॅंपनीज गार्डन
3. युकीची जोडी शोधा.
- 1) विद्या–विद्या   2) बी–बिया
3) स्त्री–स्त्रीया   4) फळ्या–फळ्या
4. लोकसभेच्या पहिल्या महिला अध्यक्ष होण्याचा मान कोणाला मिळाला?
- 1) इंदिरा गांधी   2) सरोजिनी नायडू
3) मीरा कुमार   4) नयमा हेपतुल्ला
5. चूना व जिप्सम ही ..... आहेत.
- 1) खते   2) जोरखते   3) भूवर्धक   4) भूसुधारके
6. पंचवटी हा सामासिक शब्द कोणत्या प्रकारचा आहे?
- 1) अव्ययीभाव   2) द्विगू   3) द्वंद्व   4) बहुविही
7. आम्लधर्मी जमीनीत आढवून येणारे असहजीव नत्रस्थिरीकरण जीवाणू कोणते ?
- 1) अझोस्पिरिलम   2) बाजरिकिया
3) अझोला   4) बरसिम
8. एका जिल्ह्याच्या सर्वांगीण आर्थिक विकासात एकाच बँकेचा पुढाकार व नेतृत्व ही ..... बँकेची मूलभूत कल्पना आहे.
- 1) जिल्हा मध्यवर्ती   2) शिखर
3) अग्रणी   4) राष्ट्रीयकृत

9. ऊस हे खालीलपैकी कोणत्या प्रकारचे पीक आहे ?
1) सी-3   2) सी-4   3) सी-2   4) सी-1
10. एका सांकेतिक भाषेत ABC हा 149 असा लिहितात. तर FGH हा शब्द करा लिहिला जाईल ?
1) 678   2) 121416   3) 364964   4) 644936
11. दूरदर्शनवरून प्रसारित केला जाणारा सामूहिक संपर्काचा लोकप्रिय कार्यक्रम कोणता ?
1) आमची शेती आमची माणसं
2) आमची शेती आमची माणसं
3) आमची माणसं आमची शेती
4) आमची माती आमची माणसं
12. गटात न बसणारा लिंगवाचक शब्द कोणता ?
1) शिक्षिका   2) कोंबडी   3) भावजय   4) देव
13. खालील पर्यायांपैकी कोणत्या शहरात मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ आहे ?
1) पूणे   2) नाशिक   3) पणजी   4) अमरावती
14. काकडीवर्गीय पिकांचे वैशिष्ट कोणते ?
1) स्त्री पुष्य व नर पुष्य भिन्न जागी असतात.
2) स्त्री पुष्य व नर पुष्य भिन्न रोपावर असतात.
3) स्त्री जगनांग व नर जगनांग एकाच फुलात असतात.
4) स्त्री जगनांग व नर जगनांग दिसत नाहीत.
15. अशोक एका डावीकडून 13 वा व उजवीकडून 5 आहे, तर त्या रांगेत एकूण विद्यार्थी किती ?
1) 18   2) 15   3) 19   4) 17
16. Choose the correct verb from of given word :
1) Beautiful   2) Beautify
3) Beautied   4) Beautiness
17. पररागीभवन न होताही फळधारणा होते अशा फळधारणेस ..... म्हणतात ?
1) पार्थीनोकारी   2) क्लेस्टोरॅन्मी
3) पॉलीगॅमी   4) अबॉर्सन

18. दर 1000 टन ऊस गळिता मागे..... इतके प्रेसमड तयार होते.
1) 10 टन   2) 100 टन   3) 40 टन   4) 110 टन

19. खालील आकृतीची पाण्यातील प्रतिमा कशी असेल?
प्रश्नआकृती :

LION

उत्तर आकृत्या

1) NOII   2) NOII   3) NOIL   4) LION

20. भारतातील प्रत्येक नागरिकाला 'आधार' या नावाने मिळणारा विशेष ओळख क्रमांक किती अंकी आहे?
1) सात   2) नऊ   3) दहा   4) बारा

21. कर्तरी प्रयोगाचे वाक्य ओळखा :
1) मीना झोपली   2) मीनाने जेवण केले
3) मीनाने सभेत पत्रके वाटली   4) मीनाने केळी खाल्ली

22. नागर संस्कृती म्हणून ओळखली जाणारी संस्कृती कोणती?
1) हडप्पा संस्कृती   2) द्रविड संस्कृती
3) अरब संस्कृती   4) ग्रीक संस्कृती

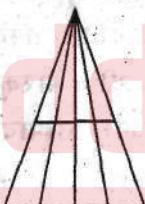
23. हाताने परागीभवन केल्यास कोणत्या पिकास उत्पादन वाढते?
1) सूर्युफूल   2) करडई   3) जवस   4) शोगदाणा

24. Choose the correct meaninf of the word :
1) Being the last of its kind
2) Being the only one of its kind
3) Being the first of its kind
4) Being kind

25. आजोबांनी विचारले 'ई— मेलवर पत्र कसं पाठवायच?' या वाक्यात किती विरामचिन्हे आली आहेत?
1) 1   2) 2   3) 3   4) 4

26. कुसुमाग्रज हे टोपणनाव कोणत्या लेखकाचे आहे?
1) विष्णु सखाराम खांडेकर   2) प्रल्हाद केशव अत्रे
3) कृष्णाजी केशव दामले   4) विष्णु वामन शिरवाडकर

27. हवेतील ऑक्सीजन वायूचे प्रमाण किती ?
 1) 21%   2) 78%   3) 1%   4) 27%
28. अँस्टर या पिकात कोणते काम केले जात नाही ?
 1) पिंचिंग   2) स्प्रेईंग   3) डिसबङ्गिंग   4) द्रान्सप्लाटिंग
29. संत नामदेवांनी लिहिलेल्या हिंदी पंदाचा समावेश कोणत्या ग्रंथात करण्यात आला?
 1) अमृतानुभव   2) केकावली
 3) गुंथसाहिब   4) मनुस्मृती
30. फळबाग लागवडीच्या षट्कोन पद्धतीत तेवढ्याच क्षेत्रावर चौरस पद्धतीपेक्षा ..... झाडे जास्त बसतात.
 1) 30%   2) 15%   3) 10%   4) 5%
31. जास्त पाऊसमानाच्या प्रदेशात जमिनी ..... असतात.
 1) उदासीन   2) आम्लधर्मी   3) विम्लधर्मी   4) क्षारयुक्त
32. शेजारील आकृतीत त्रिकोणांची एकूण संख्या किती ?

33. एकापेक्षा अधिक प्रमुख अन्नद्रव्ये असालेली रासानिक प्रक्रियेमधून तयार केलेल्या खतांना ..... म्हणतात.
 1) संयुक्त खते   2) मिश्र खते
 3) दुख्यम खते   4) जोरखते
34. शेतमालाच्या विक्रीत दलाल व व्यापारी यांच्यामध्ये हाताच्या बोटाच्या खुणेने होतात, या पद्धतीस ..... म्हणतात.
 1) जलप पद्धत   2) लिलाव पद्धत
 3) हत्ता पद्धत   4) वाटाघाटीची पद्धत
35. 2-4 ढी हे कोणत्या प्रकारचे संप्रेरक आहे ?
 1) जिवरलीन   2) सायटोकानीन
 3) मॉरफँविटन   4) ऑक्सिजन

36. फळांच्या विरळणीसाठी ..... आम्लाचा वापर करतात.

  - 1) नायट्रिक
  - 2) सल्फयुरिन
  - 3) हायड्रोक्लोरिक
  - 4) सायंट्रिक

37. $12: 9:: 21: ?$

  - 1) 12
  - 2) 9
  - 3) 24
  - 4) 4

38.

  - 1)
  - 2)
  - 3)
  - 4)

39. $72: 28:: 82: ?$

  - 1) 30
  - 2) 32
  - 3) 27
  - 4) 28

40. कोकणात व पूर्व विदर्भात जमिनीतील ओल्याव्यावर भातनंतर कोणते पीक घेतात ?

  - 1) भुईमूग
  - 2) गहू
  - 3) वाल
  - 4) काकडी

41. पेरुच्या लखनौ-49 या जातीस सरदार हे संबोधन कोणाच्या कार्यामुळे दिले आहे ?

  - 1) डॉ. चिमा
  - 2) डॉ. स्वामीनाथन
  - 3) डॉ. रणजीतसिंह
  - 4) डॉ. देशमुख

42. ..... च्या मुळात सूत्रकमीनाशकाचे गुणधर्म असल्याने सूत्रकृमी नियंत्रणासाठी मिश्र पिक म्हणून त्याची शिफासर करतात ?

  - 1) भेंडी
  - 2) झेंडू
  - 3) मूग
  - 4) तूर

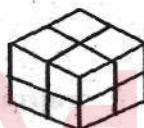
43. 15 ऑगस्ट, 2011 च्या वार सोमवार असेल, तर 26 जानेवारी, 2011 चा वार कोणता ?

  - 1) बुधवार
  - 2) शनिवार
  - 3) गुरुवार
  - 4) मंगळवार

44. समाज फलझाडाच्या एखाद्या फांदीवर 20 डोळे आहेत त्यातील 12 डोळे ठेवून 8 डोळे छाटण्याच्या पद्धतीस ..... म्हणतात.

  - 1) शेंडा खुडणे
  - 2) आखुड दांड्यांची छाटणी
  - 3) लांब दांड्याची छाटणी
  - 4) खरड छाटणी

45. कृषी सेवा सुरु करण्याचा परवाना कोणाकडून घ्यावा लागतो?
- जिल्हा परिषद कृषी विकास अधिकारी
  - जिल्हाधिकारी
  - जिल्हा परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकारी
  - तालुका कृषी अधिकारी
46. लोखंडाचा पातळ पत्रा तयार होण्यासाठी त्याचा कोणता गुणधर्म उपयोगात येतो ?
- तन्यता
  - वर्धनीयता
  - काठिण्यता
  - लवचिकता
47. मक्याची ..... ही चार पिकासाठी वापरली जाणारी जात आहे.
- गंगा सफेद
  - अमेरिकन टॉल
  - बेबी कॉर्न
  - आफ्रिकन टॉल
48. खालील आकृतीत एका मोठ्या घनाकृतीचे आकृती दर्शविल्याप्रमाणे समान 8 घनाकृती ठोकळे तयार करण्यासाठी तो कमीत-कमी किती वेळा कापावा लागेल ?

- 1) 2   2) 3
3) 5   4) 8

49. 'रिश्टर' हे कशाचे तीव्रता मोजण्याचे एकक आहे ?
- ज्वालामुखी
  - भूकंप
  - वारा
  - पूर
50. सोयाबीनमधील शरीरास अपायकारक घटक नष्ट करण्यासाठी बेकिंग सोडायुक्त उकळत्या पाण्याची 20 ते 25 मिनिटे प्रक्रिया करतात यास ..... म्हणतात.
- ब्लैंचिंग
  - बेकिंग
  - विलनिंग
  - पिटिंग
51. Identify the correct type of tense in the given sentence :
- He will have been scolding tense**
- Future continuous tense
  - Future perfect tense
  - Present perfect tense
  - Future perfect continuous tense

52. ऊसाच्या लागवडीसाठी बेण्याचे वय किती असावे ?
1) 6 ते 8 महिने   2) 9 ते 11 महिने
3) 13 ते 14 महिने   4) वयाचे बंधन नाही
53. "काल शाळेला सुट्टी होती." या तील अधोरेखित शब्दाचा प्रकार कोणता ?
1) विशेषण   2) कालवाचक क्रियाविशंषण
3) स्थलवाचक क्रियाविशेषण   4) रीतीवाचक क्रियाविशेषण
54. सात वाजून 20 भिनिटांत घड्याळाच्या तासकाटा व भिनिटकाटा यांच्यात किती अंशाचा कोन असेल ?
1) 90° 2) 110° 3) 100° 4) 105°
- पुढील उतारा वाचून त्याखालील प्रश्न क्र. 55 ते 57 ची उत्तरे पर्यायातून निवडा. :
- प्रत्येक माणसाच्या आयुष्यात एखादा असा क्षण डोकावतो, की त्याच्या संपूर्ण आयुष्यालाच कलाटणी मिळून जाते. तो क्षण नेमका पकडणारे असामान्य ठरतात व गाफिलपणे तो निसटू देणारे चाकोरीतील सामान्य जीवन जोखडासारखे मरेपर्यंत खांद्यावर वागवतात. असाच एक क्षण बाबांच्या आयुष्यात डोकावला. बाबांनी तो नेमका पकडला अन सर्व चाकोरी व चौकटींना उध्वस्त करत एक रोमाचक पर्व सुरु झाले. ज्यातून पूढे कुष्ठ - अपंग बांधवांच्या पुरुषाथांची गाथा उभा राहिली.
55. जगात असामान्य कोण ठरतात ?
1) क्षणर गाफीलपणे निसटू देणारे
2) आयुष्याला कलाटणी देणारे
3) सामान्य जीव जोखडासाखरे वागवणारे
4) क्षण नेमका पकडणारे
56. उतान्यातील 'जोखड' शब्दाचा अर्थ काय ?
1) ओझे   2) जू   3) नांगर   4) लाकूड
57. हा उतारा कोणाच्या जीवनावर आधारित आहे ?
1) मा फुले   2) गाडगे महाराज
3) बाबा आमटे   4) म. गांधी
58. खते पाण्यात विरघळवून ठिक सिंचनातून देण्याचा पद्धतीस काय म्हणतात ?

- 1) फर्टिलाइझेशन   2) इरिगेटेड फर्टिलायझर
 3) फर्टिंगेशन   4) फ्युमिगेशन
59. भुईमुगावरील मावा किडीमुळे ..... या विषाणूजन्य रोगाचा प्रसार होतो.
 1) बड नेक्रोसिस   2) टिक्का   3) रोझेटी   4) विल्ट
60. कपाशीवरील मावा, तूऱतूडे व बोंड अळीची अंडी कोणता भक्षक कीटक कमी करण्याचे कार्य करतो?
 1) ग्रास हॉपर   2) लेडी बर्ड बिटल
 3) क्रायसोपा   4) लष्करी कीटक
61. केळीच्या ..... या वर्णाची निर्यातीसाठी शिफारस केली आहे.
 1) ग्रेट लेकस   2) ग्रॅंड नेन   3) कन्टेंडर   4) पूवन
62. खालील आकृतीत प्रश्नचिन्हाच्या जागी असणारी संख्या ओळखा.

- 1) 6   2) 7   3) 5   4) 2
63. करडई पिकाचा ..... महत्वाच्या जाती आहेत.
 1) श्रद्धा व सबूरी   2) भीमा व तारा
 3) खिरा व शितल   4) साई व सरबती
64. इंडियन इन्स्टिटयुट ऑफ हॉर्टिकल्चर रिसर्च कोठे आहे ?
 1) बंगलोर   2) नवी दिल्ली   3) कलकत्ता   4) पंतनगर
65. महाराष्ट्राचा 'राज्यपक्षी' कोणता?
 1) हरियाल   2) मोर   3) भारद्वाज   4) पोपट
66. कांदा पिकाचे अवेळी आलेल्या फुलोन्यामुळे नुकसाने होते त्या फुलोन्यास काय म्हणतात ?
 1) कोब   2) तूरे   3) जोडकांदे   4) डेगळे
67. 'कार्ल मार्क्स' हा विचारवंत कोणत्या देशाशी संबंधित आहे?
 1) जर्मनी   2) फ्रान्स   3) रशिया   4) पोलंड
68. Choose the correct use of 'not only..... But also' in the given sentence. :

- 1) Great poets not only artists had visited but also the place.
- 2) Not only great poets and artists had visited the place.
- 3) Not only great poets but also artists had visited the place.
- 4) Great poets not only but also artists had visited the place.

69. जया ही ..... ची सर्वाधिक उत्पादन देणारी जात आहे?

- 1) गहू
- 2) भात
- 3) ज्वारी
- 4) मका

70. खालील आकृतीची आरशातील प्रतिमा कशी असेल?

प्रश्नआकृती

उत्तर आकृत्या

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

71. ..... या योजनेमध्ये एका किंवा आसपासच्या गावामध्ये पिकाच्या एकाच वाणाचे बिजोत्पादन घेतात.

- 1) एक गाव एक वाण
- 2) एकात्मिक बिजोत्पादन
- 3) प्रमाणित बिजोत्पादन
- 4) बिजग्राम

72. ..... हा कंठच वर्ण आहे.

- 1) क
- 2) च
- 3) ट
- 4) त

73. मुक्त बाजारपेठेतील शेतमालाची किंमत विशिष्ट किंमती पेक्षा कमी झाल्यास ज्या किंमतीला संबंधित मालाची खरेदी करण्याची हमी शासनामार्फत घेतली जाते. त्या किंमतीस..... म्हणतात.

- 1) बाजारभाव
- 2) किमान आधारभूत किंमत
- 3) कमाल आधारभूत किंमत
- 4) सरासरी किंमत

74. खालीलपैकी पुणे वर्तमानकाळी वाक्य ओळखा.

- 1) रिनाने लाडू खाल्ला आहे. 2) रिना लाडू खात आहे.
3) रिनाने लाडू शाल्ला असेल. 4) रिनाने लाडू खाल्ला होता.
75. कृषी उत्पादनाचे मूलभूत साधन कोणते आहे ?
1) भूमी 2) भांडवल 3) मनुष्यबळ 4) रसायने
76. आहारशास्त्रानुसार शरीर निरोगी राहण्यासाठी इतर अन्नघटकाबरोबर प्रत्येक माणसाने दर दिवशी ..... इतक्या भाज्यांचे सेवन केले पाहिजे अशी शिफारस आहारतज्ज करतात.
1) 115 ग्रॅम 2) 70 ग्रॅम 3) 600 ग्रॅम 4) 300 ग्रॅम
77. द्राक्षपिकामध्ये 0.05 टक्के विवर्नॉलफॉसच्या फवारणीनंतर प्रतीक्षा कालावधी ..... दिवस आहे.
1) 4 2) 2 3) 10 4) 32
78. फळे सुकवितांना पूर्व प्रक्रिया म्हणून ..... ची धूरी दिली जाते.
1) स्फूरद 2) गंधक 3) कोबाल्ट 4) हिंग
79. कोकण कृषी विद्यापीठाने विकसित केलेली जांभळाची जात कोणती ?
1) कोकण श्वेता 2) कोकणर किर्ती
3) कोकण बहाडोली 4) कोकण तारा
80. पकव ऊसाचे ब्रिक्स रीडिंग किती असते ?
1) 8 ते 10 2) 12 ते 16 3) 10 ते 14 4) 20 ते 24
81. फ्लॉवर या पिकात काढणी केल्यास ..... ही विकृती दिसते.
1) क्रकिंग 2) ग्रीनिंग 3) रायसीनेस 4) ब्लॅकहार्ट
82. बियाण्यात माती किंवा वाळू मिसळून पेरणी करणे कोणत्या पिकात शिफारस करतात ?
1) ज्वारी 2) तीळ 3) बाजरी 4) मटकी
83. मऊ फळाचे रस काढण्यासाठी ..... हे साधन वापरतात.
1) बास्केट प्रेस 2) मड प्रेस
3) टचुब प्रेस 4) प्रेशन ज्यूसर
84. Choose the correct preposition to fill in the blank:
1) On 2) In 3) Upon 4) Between
85. चित्रे ही कृषी विस्ताराची ..... साधने होत.
- 1) दृक्-श्राव्य 2) श्राव्य 3) सामुदिक 4) अप्रक्षेपीत

86. शरद बहार ही ..... ची जात आहे.
 1) द्राक्षे   2) घेवडा   3) गवार   4) डाळींब
87. 'कादेशीर' चा विरुद्धार्थी शब्द कोणता ?
 1) सनदशीर   2) बेकायदेशीर
 3) गैरकायदेशीर   4) बेसनदशीर
88. Choose the correct synonyms of : hard.
 1) easy   2) soft   3) difficult   4) strenuous
89. महाराष्ट्रात राज्य हे ..... कटिबंधात मोडते.
 1) शीत   2) समशीतोष्ण   3) उष्ण   4) किनारपट्टीय
90. पुढीलपैकी शुद्ध शब्द ओळखा :
 1) दररिद्र्य   2) दरिद्र्य   3) दारिद्र्य   4) दारीद्र्य
91. पुढीलपैकी कोणते रूपांतरीत खोड आहे ?
 1) बटाटा   2) ऊस   3) रताळी   4) मका
92. ज्वारीची ..... ही रब्बी हंगामातील जात अवर्षणास प्रतिकारक आहे.
 1) मालदांडी   2) रुचिरा   3) पुसा चारी   4) स्वाती
93. भारतातील एकूण कोरडवाहू क्षेत्र ..... आहे.
 1) 35%   2) 65%   3) 90%   4) 25%
94. नारळावरील ..... या नवीन सूक्ष्म कीडीमुळे नारळ लहान राहतात व काढ्याची प्रत घटते.
 1) इरिओफाइड माइट   2) कोकोनट विव्हील
 3) रेड माइट   4) ब्लॅक हेड कॅटरपिलर
95. टोमेंटो पिकास पाण्याचा ताण पडल्यानंतर भरपूर पाणी दिल्या फहांवर काय परिणाम होतो?
 1) फळे पिकतात   2) फळे गळतात
 3) फळे लहान राहतात   4) फळे तडकतात
96. ..... पिकास सर्व तेलबियांची राणी म्हणून संबोधले जाते.
 1) करडई   2) तीळ   3) मोहरी   4) जवस
97. 'कृष्णाकाठ' या आत्मचरित्राचे लेखक कोण ?
 1) अनंत काणेकर   2) यशवंतराव चव्हाण
 3) प्र.के. अत्रे   4) अण्णभाऊ साठे

98. भिज माशी ही..... पिकावरील कीड आहे.
 1) मका   2) ज्वारी   3) कापूस   4) ऊस
99. चुकीचा अर्थ असणारी वाक्यप्रचाराची जोडी शोधा.
 1) ताटातूट होणे—वियोग होणे.
 2) सज्ज होणे—तयार होणे.
 3) कौल देणे—निर्णय देणे.
 4) दोन हात करणे—मदत करणे.
100. स्ट्रेप्टोसायक्लीन हे ..... आहे.
 1) बुरशीनायशक   2) प्रतिजैविक
 3) जैविक कीटकनाशक   4) आंतरप्रवाही बुरशीनाशक
101. गर्डलिंग ही क्रिया कोणत्या फहपिकात प्रचलित आहे ?
 1) संत्री   2) द्राक्ष   3) बोर   4) अंजीर
102. उथळ जमिनीची खोली ..... इतकी असते.
 1) 22.5 सें.मी.पर्यंत   2) 20.5 सें.मी.पर्यंत
 3) 110 सें.मी.पर्यंत   4) 45 सें.मी. पेक्षा जास्त
- पुढील कविता वाचून त्याखालील 103 ते 105 या प्रश्नांची उत्तरे द्या।
- देणान्याने देत जावे, घेणान्याने घेत जावे ॥
 हिरव्या पिवळ्या माळावरून हिरवी पिवळी शाल घ्यावी.
 सहचादीच्या कड्याकडून छातीसाठी ढाल घ्यावी ॥
 वेड्यापिशा ढगाकडून वेडेपिसे आकार घ्यावे
 रक्तामधल्या प्रश्नासाठी पृथ्वीकडून होकार घ्यावे ॥
 उसळलेल्या दर्याकडून पिसाळलेली आयाळ घ्यावी
 भरलेल्या भीमेकडून तुकोबाची माळ घ्यावी
 देणान्याने देत जावे, घेणान्याने घेत जावे
 घेता घेता एक दिवस देणान्याचे हात घ्यावे ॥
103. चुकीच्या अर्थाची जोडी कोणती ?
 1) छातीसाठी ढाल – निघडी छाती
 2) रक्तामधले प्रश्न – संघर्षाचे प्रश्न
 3) देणान्यांचे हात – मदतीचे हात
 4) तुकोबाची माळ – जपमाळ

104. ढगांसाठी कवीने कोणते विशेषण वापरले आहे ?
 1) हिरवेपिवळे 2) पिसाळलेले 3) भरलेले 4) वेडेपिसे
105. पिसाळलेली आयाळ कोणाकडून घ्यावी असे कवी सूचवतात ?
 1) दर्याकडून 2) भीमेकडून 3) कड्याकडून 4) ढगाकडून
106. वाटाण्याची ..... ही जात टरफलासह खाण्यासाठी उपयोगी येते.
 1) असोजी 2) खापरखेडा 3) सिलव्हिया 4) बोनव्हिले
107. आंब्याची ..... ही नियमित बहार येणारी जात आहे.
 1) निलम 2) हापूस 3) पायरी 4) दशहरी
108. Choose the correct singular form of bird's nest
 1) birds nest 2) bird nests
 3) bird's nestess 4) bird's nest
109. माज्यांच्या एक हेक्टर लागवडीसाठी रोपे तयार करण्याकरीता ..... आर क्षेत्रावर गादीवाफे करावेत.
 1) 2 ते 3 2) 4 ते 6 3) 15 ते 20 4) 20 ते 40
110. कापूस पिकासाठी ..... ही जमीन अधिक योग्य असते.
 1) हलकी 2) मध्यम 3) भारी काळी 4) लंटेरा
111. विषाणूजन्य रोगाचा प्रसार करण्यान्या वाहक कीटकास ..... असे म्हणतात.
 1) सेक्टर 2) रेक्टर 3) हेक्टर 4) बेटर
112. रसशोधक किडींच्या विष्टेमुळे खालील पानांवर ..... हा दुष्परिणाम दिसून येतो.
 1) पांढरी बुरशी 2) काळी बुरशी 3) कोळेरोग 4) स्मट
113. यांत्रिकबळ व मनुष्यबळ एकमेकास ..... आहेत.
 1) मारक 2) पूरक 3) बदली 4) त्रासदायक
114. पुढील काव्यपंकजीजील अलंकार ओळखा:
 हिरवळ आणिक पाणी
 तेथे स्फुरती मजला गाणी
 1) उपमा 2) यमक 3) उत्प्रेक्षा 4) अनुप्रास
115. 1 कि.ग्रॅ. चूना + 1 कि.ग्रॅ. मोरचूद + 100 लिटर पाणी असे मिश्रण केल्यास तयार होण्यान्या बोर्ड मिश्रणाची तीव्रता ..... असेल.
 1) 1% 2) 10% 3) 0.1% 4) 1.10%

116. एखाद्या तणनाशकाच्या वापराद्वारे सर्व प्रकारची तण नष्ट केली जातात अशा तणनाशकास काय म्हणतात ?
 1) निवडक   2) शोधक   3) तीव्र   4) बिननिवडक
117. निंबोळी पेंडीमध्ये नत्राचे प्रमाण ..... टक्के असते.
 1) 5%   2) 3%   3) 16%   4) 21%
118. ऊती संवर्धनासाठी ..... हे प्रमाणित माध्यम वापरतात.
 1) एस.एम.   2) हॉमलंड   3) एस.एस.   4) एम.एस.
119. टोमेंटोचा फळ लवकर पिकून त्यांना गडद रंग येण्यासाठी 500 पीपीएम ..... ची फवारणी करावी.
 1) एन.ए.ए.   2) जी.ए.   3) 6 बी.ए.   4) इथेल
120. महाराष्ट्रात मासेबीच्या ..... या जातीची सध्या लागवड केली जाते.
 1) नगर   2) माल्टा   3) न्युसेलर   4) न्यूक्लीअर
121. तूर उत्पादनात भारताचा जगात कितवा क्रमांक आहे ?
 1) पहिला   2) दुसरा   3) तिसरा   4) चौथा
122. नाशिक जिल्हा ..... च्या उत्पादनासाठी प्रसिद्ध आहे.
 1) कांदा   2) बटाटा   3) हळद   4) संत्री
123. हरभन्याचा ..... हा काबुली वाण आहे.
 1) विशाल   2) विजय   3) विश्वास   4) विराट
124. क्वर्मीक्युलाइट हे ..... प्रकारचे खनिज, माध्यम म्हणून वापरतात.
 1) मायका   2) क्वार्टझ   3) डोलोमाइट   4) इलाइट
125. आधुनिक भात गिरणीत 100 कि.ग्रॅ. भातापासून पांढऱ्या तांदळाचा उतारा ..... इतका मिळतो.
 1) 63 कि.ग्रॅ.   2) 65 कि.ग्रॅ.   3) 72 कि.ग्रॅ.   4) 82 कि.ग्रॅ.
126. संगणकात दिलेल्या माहितीची प्रक्रिया (उदा. शब्द प्रक्रिया, गणितीय प्रक्रिया, इ.) करणाऱ्या प्रणालीस काय म्हणतात?
 1) ऑपरेटिंग सिस्टम   2) स्पेशल सॉफ्टवेअर
 3) अॅप्लिकेशन सॉफ्टवेअर   4) विंडोज
127. Choose the correct question tag for :
 We were both pleased.

- 1) Wasn't we ?   2) aren't we ?
3) weren't we ?   4) ware we ?
128. मध्यवर्ती अन्न तंत्रज्ञान संशोधन संस्था कोठे आहे?
1) राहुरी   2) बेंगलोर   3) म्हैसूर   4) मुंबई
129. द्राक्ष पॅकिंग करताना बुरशीपासून संरक्षणासाठी काय वापरतात?
1) ग्रेप प्रोटेक्टर   2) ग्रेप गार्ड
3) ग्रेप हार्ड   4) ग्रेप ऑइल
130. भुईमूगात तेलाचे प्रमाण ..... इतके असते.
1) 48 ते 50 टक्के   2) 68 ते 70 टक्के
3) 18 ते 30 टक्के   4) 28 ते 40 टक्के
131. Find out the word from the passage which means:
of great value
1) monument   2) famous
3) praise   4) precious
132. किटकास स्पर्शकेचा (अँन्टिना)उपयोग कशासाठी होतो ?
1) स्पर्शज्ञान   2) वास येणे
3) शत्रूपासून संरक्षण   4) वरील सर्व
133. Choose the correct use of 'going to' from the given alternatives :

Revati will spend money on clothes.

- 1) Revati will going to spend money on clothes.
2) Revati is going to spend money on clothes.
3) Revati was going to spend money on clothes.
4) Revati going to spend money on clothes.
134. एक हेक्टर लागवडीसाठी बटाळ्याचे ..... इतके वियाणे लागते.
1) 8 ते 15 किलो   2) 8 ते 15 टन
3) 8 ते 15 विवंटल   4) 8 ते 15 ग्रॅम

135. गव्हाचे ..... व ..... हे अनुक्रमे बागायती व जिरायती वाण आहे.
- 1) त्र्यंबक, शरद
  - 2) शरद, त्र्यंबक
  - 3) त्र्यंबक, गोदावरी
  - 4) शरद, गोदावरी
136. महाराष्ट्र राज्य कृषी विभागातील अधिकाऱ्यांची खालीलपैकी योग्य क्रमवारी कोणती ?
- 1) उपविभागीय कृषी अधिकारी – तालुका कृषी अधिकारी – मंडळ कृषी अधिकारी
  - 2) जिल्हा कृषी अधिकारी – मंडळ कृषी अधिकारी – तालुका कृषी अधिकारी
  - 3) तालुका कृषी अधिकारी – उपविभागीय कृषी – अधिकारी – मंडळ कृषी अधिकारी
  - 4) यापैकी नाही.

Read the passage carefully and choose the correct answer: (Q. No. 138 to 142)

Shah Jahan – the mugal Emperor built the Taj in the memory of his dear wife Mumtaj. The Taj Mahal – the world famous monument was built in the year 1653. Marbles and precious stones were used to build this word famous tomb. Great poets and artists and lover of beauty had visited the place and had sung in praise of the tomb. The Taj stands for Uniqueness of Beauty.

- 138. Who was Shah Jahan ?**
- 1) An Artist and a singer
  - 2) The mugal Emperor
  - 3) The great Poet
  - 4) The writer
- 139. What does the Taj stand for ?**
- 1) uniqueness of quality
  - 2) uniqueness of duty
  - 3) uniqueness of beauty
  - 4) uniqueness of work

140. What is the passage about ?

- 1) The Ganga
- 2) India Gate
- 3) Famous Temple
- 4) The Taj Mahal

141. Shah Jahan built the Taj .....

- 1) in the memory of his wife.
- 2) in the memory of his friend.
- 3) in the memory of his son.
- 4) in the memory of his daughter.

142. When was the Taj Mahal built ?

- 1) 1683
- 2) 1650
- 3) 1653
- 4) 1659

143. पीके कोणती व कोणत्या क्रमाने घ्यावीत हे सांगणाऱ्या पद्धतीस काय म्हणतात ?

- 1) मिश्र शेती
- 2) आंतरपीक पद्धती
- 3) व्यवस्थापन
- 4) पीक पद्धती

144. Choose the correct use of 'as well as' in the given sentence.

Marbles and precious stones were used to built it.

- 1) Marbles and precious stones were used to built it.
- 2) As well as Marbles and precious stones were used to built it.
- 3) Marbles As well as precious stones were used to built it.
- 4) As Marbles as well precious stones were used to built it.

145. ..... ही भैंडीची एक जात आहे.

- 1) अर्का अनामिका
- 2) अर्का हरित
- 3) अर्का गोरव
- 4) अर्का केशव

146. बोन्सायसाठी ..... प्रकारची कुंडी वापरतात.

- 1) रांजण
- 2) नांद
- 3) खोबडा
- 4) परळी

147. लागवड क्षेत्रातील ..... रोपांच्या माना मोडल्यानंतर कांदा काणीस तयार झाला असे समजतात.
1) 10 ते 20 टक्के   2) 20 ते 30 टक्के
3) 60 ते 70 टक्के   4) 80 ते 90 टक्के
148. Choose the correct antonym of :
Comic
1) tragic   2) funny   3) comedy   4) ugly
149. ..... ही पीके स्वपरागित आहेत.
1) कांदा, मुळा   2) भोपळा, कोबी
3) टोऱ्येटो, वाटाणा   4) पालक, फलॉवर
150. लोणच्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या पदार्थात ..... प्रमाण जास्त असल्यास लोणवे काळे पडते.
1) मीठाचे   2) सोडियमचे   3) लोहाचे   4) मोहरीचे
151. आपातकालीन परिस्थितीत भाताच्या लागवडीसाठी ..... पद्धत वापरतात.
1) लावणी   2) टोकण   3) शैवाल   4) यांपैकी नाही
152. अझोस्पिरिलम हे ..... वर्गातील जैविक खत आहे.
1) जीवाणू   2) विषाणू   3) शैवाल   4) यांपैकी नाही.
153. पुढच्यास ठेच मागचा शहाणा या म्हणीचा योग्य अर्थ पुढील पर्यायातून शोधा.
1) स्वतःच्या चुकांमधून शिकणे
2) दुसऱ्याच्या चुकांमधून शिकणे
3) दुसऱ्यांच्या अनुभवाने शहाणे होणे
4) स्वतःच्या अनुभवाने शहाणे होणे
154. संत्र्याच्या स्कवेंशमध्ये रसाचे प्रमाण ..... इतके असते.
1) 10 %   2) 25 %   3) 45 %   4) 5 %
155. मुळ्याच्या आशियाई जाती यूरोपीय जातीपेक्षा.....असतात.
1) जास्त तिखट   2) लुसलुशीत
3) लवकर जुनं होणाऱ्या   4) कमी दर्द असलेल्या

156. एफ.पी.ओ. प्रमाणपत्र ..... उद्योगसाठी अनिवार्य आहे.
 1) लघुउद्योग 2) अन्न प्रक्रिया उद्योग
 3) चर्मांदिग 4) बीज प्रक्रिया उद्योग
157. जमिनीतील खनिज द्रव्यांचे सरासरी प्रमाण ..... इतके असते.
 1) 25 टक्के 2) 80 टक्के 3) 45 टक्के 4) 5 टक्के
158. संगमरवरास कोणत्या खनिजामुळे चमक येते ?
 1) डोलोमाइट 2) क्वार्टझ 3) फेल्सपार 4) कॅलंसाइट
159. लोखंडी पत्र्याचे डबे करताना पत्र्यावर टिनाचा थर एकसारखा बसत नाही म्हणून त्यावर विशिष्ट रसायनाचा लेप देतात या क्रियेस काय म्हणतात ?
 1) सॅकरिंग 2) लॅकरिंग 3) टिनिंग 4) प्लेटिंग
160. हरितगृहामध्ये शेवंतीच्या रोपांना प्रकाशाची तीव्रता ..... लक्सएवढचा दरम्यान असणे गरजेचे आहे.
 1) 1500 ते 3000 2) 300 ते 350
 3) 15000 ते 20000 4) 3000 ते 10000
161. ..... मधील आंबे बहाराच्याफळांचा दर्जा उत्कृष्ट असतो.
 1) संत्री 2) पेरु 3) चिकू 4) डार्भीब खालील प्रश्नांतील गटात न बसणारे पद ओळखा :
 (प्रश्नक्रमांक 162. ते 164.)
162. 1) समीरण 2) पवन 3) अनल 4) वायू
- 163.
-

 1) 2) 3) 4)
164. 1) 530 2) 524 3) 532 4) 540
165. महाराष्ट्रात बीज प्रमाणीकरण यंत्रणा ..... पासून कार्यरत आहे.
 1) 1 मे, 1960 2) 1999
 3) 1966 4) 1 जून, 1982
166. हळद पिकांच्या अभिवृद्धीसाठी ..... चा वापर करतात.
 1) ग्रंथीखोड 2) मूळखोड 3) फांद्या 4) बी

167. ..... हे स्पर्शजन्य बुरशीनाशक आहे.
 1) कॅपटान 2) कार्बन्डेशिम 3) रिडापील 4) कॅलीकसीन
168. सूर्याभोवती वेगवेगळ्या कक्षेत परिभ्रमण करणाऱ्या ग्रहांपैकी
 सूर्याला सर्वात जवळ असणारा ग्रह कोणता ?
 1) बुध 2) गुरु 3) शुक्र 4) मंगळ
169. राष्ट्रीय संरक्षण प्रबोधिनी कोणत्या शहरात आहे ?
 1) पुणे 2) चेन्नई 3) मुंबई 4) हैद्राबाद
170. पिता व पुत्र यांच्या दोघांच्या वयाची वेरीज 36. वर्षे व फरक
 24 वर्षाचा असेल तर पुत्राचे अजून 10 वर्षांनी वय किती वर्षे
 असेल ?
 1) 6 2) 15 3) 22 4) 16
171. आल्याच्या पिकाचा कालावधी ..... इतका असतो.
 1) 2 वर्षे 2) 8 ते 10 महिने
 3) 3 ते 4 महिने 4) 12 ते 15 महिने
172. म्यूरेट ऑफ पोटाशमध्ये पालाशचे प्रमाण किती असते.
 1) 40 टक्के 2) 50 टक्के 3) 60 टक्के 4) 70 टक्के
173. राज्यसभेचे विद्यमान अध्यक्ष कोण आहेत ?
 1) मोहमंद हमीद अन्सारी 2) मीरा कुमार
 3) करिया गुंडा 4) के.रहमान खान
174. Choose the correct active voice from the alternatives :
The Taj Mahal was built in the year 1653.
 1) He built the Taj Mahal in the year 1653.
 2) He had built the Taj Mahal in the year 1653.
 3) The Taj Mahal was built in the year 1653 by him.
 4) He was built by Taj Mahal in the year 1653.
175. मॅजिफेस इंडिका ..... चे वनस्पतीशास्त्रीय नाव आहे.
 1) सोनवाफा 2) फणस 3) आंबा 4) बकूळ
176. मारताच्या अणुविज्ञानाचे जनक कोण आहेत ?
 1) डॉ. होगी भाभा 2) डॉ. विब्रम साराभाई
 3) डॉ. अब्दुल कलाम 4) डॉ. अनिल काकोडकर

177. टी. मॉक्सिसको ही ..... वरील महत्त्वाची कीड आहे.
1) बोर 2) काजू 3) डाळीब 4) पेरु
178. पारंपारिक ऊर्जासाधने कमी होत आहेत, कारण.....
1) या साधनांचे साठे अमर्याद आहेत.
2) या साधनांच्या ज्वलनांचे हवेत प्रदूषण होते.
3) या ऊर्जासाधनांची निर्मिती मानव करू शकतो.
4) या ऊर्जासाधनांचे साठे मर्यादित आहेत.
179. हरितगृहात ..... इतका कार्बन-डाय-ऑक्साइड असेल तर फुलांचे उत्पादन 4 ते 5 पटीने वाढते.
1) 1000 पी.पी.एम. 2) 300 पी.पी.एम.
3) 1500 पी.पी.एम. 4) 300पी.पी.एम.पेक्षा कमी
180. 10 मे रोजी जलसंधारण दिन कोणाच्या जयंती दिनी साजरा केला जातो ?
1) वसंतराव नाईक 2) सुधाकरराव नाईक
3) यशवंतराव चव्हाण 4) वि.स. पांगे
181. अ) जमिनीची सुपिकता हा तिचा अंगभूत गुणधर्म आहे.
ब) सुपिकता असलेल्या जमिनी उत्पादक असतात असे नाही.
1) वरील दोन्ही विधाने चूक आहेत.
2) पहिले विधान बरोबर, तर दुसरे चूक आहे.
3) पहिले विधान चूक, तर दुसरे बरोबर आहे.
4) वरील दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
182. Choose the correct one word for :
large group of instrumental performance.
1) Orator 2) Orchard
3) Orchestra 4) Optimist
183. कृषी उत्पन्न बाजार समिती ..... हे कार्य करते.
1) कृषी उत्पादनाच्या घाऊक बाजार आवारातील काम-काजांचे नियंत्रण
2) कृषी उत्पादनांची विक्री

- 3) कृषी उत्पादनांच्या किरकोळ विक्रीचे नियंत्रण
4) कृषी उत्पादनांच्या विक्रीतील मध्यस्थ
184. हरितगृहातील सापेक्ष आर्द्धता ..... असल्यास रोग, किडीचा प्रादुर्भाव वाढतो.
1) 60 ते 70 टक्के   2) 90 टक्क्यांपेक्षा कमी
3) 90 टक्क्यांपेक्षा जास्त   4) 30 ते 40 टक्के
185. अ) जमिनीतील केशकर्षणाचे पाणी मातीच्या कणांमध्ये सूक्ष्म पोकळीत साठून राहते.
ब) हे पाणी पिकांना उपलब्ध होत नाही.
1) फक्त पहिले विधान बरोबर   2) फक्त दुसरे विधान बरोबर
3) दोन्ही विधाने चूक   4) दोन्ही विधाने बरोबर
186. जागतिक साखर उत्पादनात शुगरबीटपासून तयार केलेल्या साखरेचा वाटा ..... इतका आहे.
1) 60 टक्के   2) 20 टक्के   3) 40 टक्के   4) 10 टक्के
187. भारताने 2011 साली क्रिकेट विश्वचषक जिंकला, त्यावेळी भारतीय संघाचे प्रशिक्षक कोण होते ?
1) डंकन फलेचर   2) ऑडी पलॉवर
3) गॅरी कर्स्टन   4) हीथ स्ट्रीक
188. Choose the correct spelling from the alternatives:
1) Committe   2) Comitee
3) Commite   4) Committee
189. मॅलिक ॲसिड कोणत्या पिकाच्या कोवळ्या पानांत असते?
1) तुती   2) विडा   3) हरभरा   4) ज्वारी
190. वटवाघूळ या प्राण्याला अंधारात दिसते, कारण.....
1) वटवाघूळाचे डोळे मोठे असतात.
2) अंधारात दिसण्याची त्याच्या डोळ्यांना अनुकूलन क्षमता प्राप्त होते.
3) वटवाघूळ वासाने समोरील वस्तू ओळखते.
4) वटवाघूळ श्राव्य ध्वनीची निर्मिती करते. ध्वनीच्या परावर्तनामुळे समोरच्या वस्तूची त्याला जाणीव होते.

191. एक हेक्टर लागवडीतून पाम तेलाचे किती उत्पादन होते ?
 1) 300 कि.ग्रॅ. 2) 600 कि.ग्रॅ.
 3) 2000 कि.ग्रॅ. 4) 3200 कि.ग्रॅ.
192. खालील पर्यायांपैकी कोणती नदी पश्चिमवाहीनी नाही ?
 1) भीमा 2) उल्हास 3) नर्मदा 4) तापी
193. मोसंबी या पिकाचे उगमस्थान ..... हे आहे.
 1) दक्षिण चीन 2) दक्षिण आफ्रिका
 3) दक्षिण आसाम 4) दक्षिण बंगाल
194. एका सांकेतिक भाषेत तापट हा शब्द दबाडा असा लिहितात तर कटाप हा शब्द कसा लिहाल ?
 1) काटपा 2) गडाब 3) बाढगा 4) गाडबा
195. ऑस्ट्ररचा ..... हा एक महत्वाचा प्रकार आहे.
 1) गोल्डन डेझी 2) रामकाठी 3) लिलिपूट 4) जपानी
196. विशिष्ट गटात एकाच वेळी पेरणी (झोनल सोईंग) ही पद्धत ..... कीड नियंत्रणासाठी वापरतात.
 1) तूरीवरील शेंग पोखरणारी अळी
 2) मुगावरील मावा
 3) ज्वारीवरील मीज माशी
 4) बोंड अळी
- खालील प्रश्नांतील पदांचा क्रमसंबंध ओळखून प्रश्न— चिन्हाच्या जागी असणारे योग्य पद ओळखा.
 (प्रश्नक्रमांक 197 ते 199)
197. 97, 89, 79, 73
 1) 70 2) 68 3) 72 4) 71
198. 13, 39, 65, 91, 117, ?
 1) 145 2) 143 3) 156 4) 130
199. A, D, I, P, ?
 1) R 2) U 3) Y 4) Z
200. ..... ला सुवर्ण तंतू असेही म्हणतात.
 1) कॉटन 2) मेस्टा 3) ज्यूट 4) रेमी

उत्तरे:-जिल्हा निवड समिती, कोल्हापुर- 2012

1-1	31-2	61-2	91-1	121-1	151-2	181-4
2-3	32-4	62-3	92-1	122-1	152-1	182-3
3-4	33-1	63-2	93-2	123-4	153-3	183-1
4-3	34-3	64-1	94-1	124-1	154-3	184-3
5-4	35-2	65-1	95-4	125-2	155-1	185-1
6-2	36-2	66-4	96-1	126-3	156-2	186-3
7-2	37-2	67-1	97-2	127-3	157-3	187-3
8-3	38-3	68-4	98-2	128-3	158-2	188-4
9-2	39-2	69-2	99-3	129-2	159-4	189-3
10-3	40-3	70-2	100-4	130-1	160-1	190-4
11-4	41-1	71-2	101-2	131-4	161-4	191-4
12-4	42-2	72-1	102-1	132-4	162-3	192-1
13-3	43-1	73-2	103-4	133-2	163-3	193-1
14-1	44-3	74-1	104-4	134-3	164-1	194-4
15-4	45-1	75-1	105-1	135-1	165-3	195-2
16-2	46-2	76-1	106-3	136-1	166-1	196-3
17-1	47-4	77-3	107-1	137-1	167-2	197-#
18-1	48-2	78-3	108-4	138-2	168-1	198-2
19-3	49-2	79-3	109-3	139-3	169-1	199-3
20-4	50-1	80-4	110-3	140-4	170-4	200-3
21-1	51-4	81-4	111-4	141-1	171-2	
22-1	52-2	82-2	112-2	142-3	172-3	
23-1	53-2	83-3	113-2	143-4	173-1	
24-2	54-3	84-2	114-3	144-3	174-1	
25-3	55-4	85-3	115-2	145-1	175-3	
26-4	56-1	86-3	116-4	146-3	176-1	
27-1	57-3	87-2	117-1	147-3	177-2	
28-3	58-3	88-3	118-4	148-1	178-4	
29-3	59-1	89-3	119-4	149-3	179-1	
30-2	60-3	90-3	120-3	150-2	180-2	